

EURÓPAI KÖZPONTI BANK
EURORENDSZER

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2014. október 28.)

a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó egyes sajátos elszámolási szabályokról

(CON/2014/76)

Bevezetés és jogalap

2014. október 10-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) a Kúria egy jogegységi határozatából eredően az egyes fogyasztói kölcsönszerződések elszámolása során alkalmazandó módszertanra vonatkozó sajátos szabályokkal kapcsolatos rendelettervezetre (a továbbiakban: rendelettervezet) vonatkozó sürgős vélemény megalkotására.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a 98/415/EK tanácsi határozat¹, 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet a pénzüzetekre vonatkozó, a pénzüzetek és pénzüzetek stabilitását lényegesen befolyásoló szabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Háttérinformációk és a rendelettervezet célja

- 1.1. A magyar Kúria 2014-ben elfogadott egy jogegységi határozatot², amely körülírta az olyan egyes általános intézkedések alapvető feltételeit, amelyek a természetes személyek által megkötött, forintban vagy devizában denominált fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában az Országgyűlés által meghatározandók.
- 1.2. A magyar Országgyűlés ezt követően elfogadta a 2014. évi XXXVIII. törvényt, amely a Kúriának a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó jogegységi határozatában foglalt kérdések rendezésére vonatkozó szabályokat tartalmazza³, valamint a 2014. évi XL. törvényt, amely az ilyen szerződésekre vonatkozó elszámolási szabályokat határozza meg⁴. Az EKB ezekről a jogszabályokról a CON/2014/59 és CON/2014/72 véleményeket⁵ fogadta el. A 2014. évi XL törvény felhatalmazta az MNB elnökét arra, hogy az egyes fogyasztói kölcsönszerződések

¹ A Tanács 98/415/EK határozata (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetéről folytatott konzultációjáról (HL L 189., 1998.7.3., 42. o.).

² A Kúria 2/2014 számú 2014. június 16-i jogegységi határozata.

³ Közzétéve a Magyar Közlöny 98/2014 számában 2014. július 18-án.

⁴ Közzétéve a Magyar Közlöny 137/2014 számában 2014. október 6-án.

⁵ Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

elszámolására vonatkozó részletszabályokat megállapító rendeletet fogadjon el. Erre tekintettel az MNB előkészítette ezt a rendelettervezetet.

- 1.3. A rendelettervezet rendelkezései kiterjednek az új kötelezettségek teljesítésére, az ilyen kötelezettségek teljesítési határidőire, és egyes korlátozott esetekben a fogyasztói kölcsönszerződések átszámítása során alkalmazandó átváltási árfolyam napjára, valamint azon határidőkre, amelyeken belül a fizetési kötelezettségnek teljes egészében eleget kell tenni.
- 1.4. A rendelettervezet azon fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozik, amelyek nem érintettek késedelmes fizetéssel, valamint azon fogyasztókra terjed ki, akik nem vettek részt valamely, a számukra felajánlott fizetéskönnyítő programban. A rendelettervezet nem terjed ki azon fogyasztói kölcsönszerződésekre, amelyeket jogerős bírósági ítélet a rendelettervezet hatályba lépését megelőzően érvénytelenné nyilvánított.
- 1.5. A rendelettervezet a fogyasztóknak fizetendő, illetve az általuk megkötött fogyasztói kölcsönszerződés alapján a tartozásukból levonandó összeg kiszámítására három számítási módszert kínál fel. A pénzügyi intézmények saját belátásuk alapján dönthetnek arról, hogy a rendelettervezet mellékleteiben részletezett számítási módszertanok közül melyiket alkalmazzák annak érdekében, hogy kiválasszassák azt a módszertant, amely a belső elszámolási rendszerükkel összeegyeztethető. A rendelettervezethez csatolt indoklás szerint ezen módszertanok matematikailag megfeleltethetők egymásnak abban az értelemben, hogy azok egy adott számadat alapján ugyanazt az eredményt adják ki.

2. Észrevételek

- 2.1. Mint ahogy az az indoklásban foglaltakban is hivatkozásra került, a rendelettervezet nem határoz meg a 2014. évi XL. törvény 46. szakaszának b), c) és f)-h) pontjaiban foglaltak végrehajtására vonatkozó szabályokat. Az alábbi főbb szabályokhoz kapcsolódó részletes rendelkezések ennél fogva egy külön MNB rendeletben kerülnek meghatározásra: a) a pénzügyi intézmények által a fogyasztóknak nyújtott, a fogyasztói követelésből levonható kedvezmények meghatározásának a szabályait, valamint az azokra vonatkozó módszertan; b) az egyes követelések elszámolására vonatkozó részletes tartalmi és formai követelmények; c) a végelszámolás és a felszámolási eljárás alatt álló pénzügyi intézmény esetében alkalmazandó azon becslési módszertan, amely a követelések elszámolásához szükséges; d) a követelések elszámolásának a honlapon való közzétételére vonatkozó részletes tartalmi és formai követelményei. Az EKB elvárja, hogy időben konzultáljanak vele az MNB elnöke által elfogadandó ezen jogszabályok tervezetéről, feltéve, hogy azok a 98/415/EK határozatban foglaltaknak megfelelően az EKB hatáskörébe tartoznak.
- 2.2. Az MNB 2014. június 29-én közzétett egy iránymutatást az érintett intézmények által követendő, a fogyasztói kölcsönszerződés alapján a fogyasztó fizetési kötelezettségének átszámítása során alkalmazandó módszertan formájában. Mivel ennek a módszertannak nem volt jogi kötőereje az érintett intézményekre nézve, a tárgyra vonatkozó rendelet elfogadása nagyobb jogbiztonságot teremt meg.

- 2.3. A CON/2014/72 véleményben az EKB üdvözölte azt, hogy a 2014. évi XL. törvény felhatalmazást adott az MNB elnökének a 2014. évi XXXVIII. törvény által bevezetett új jogi szabályozáshoz kapcsolódó részletszabályok meghatározására, mivel az MNB egyben a mikroprudenciális felügyeletért felelős, valamint a makroprudenciális felügyeleti hatóság Magyarországon. Az MNB felelős az átszámítás és a tartozásleírás illetve visszafizetés meghatározása során alkalmazandó módszertannak egyrészt az azon általános szerződési feltételek, amelyek alapján a fogyasztók hitelszerződéseket kötöttek, másrészt az új jogi rendelkezéseknek a pénzügyi intézményekre gyakorolt hatása alapos elemzését követően történő kialakításáért, ideértve a módszertanok vonatkozásában azon viszonyítási alap elemzését is, amelyet a hitelintézetek által meghatározott szerződési feltételek tisztességessége megállapítására alkalmazható. Ez biztosíthatja azt, hogy a javasolt elszámolási módszertanok érdemben hozzájáruljanak a pénzügyi intézményekre vonatkozó elszámolási kötelezettség hatékony teljesítéséhez.
- 2.4. Az EKB a korábbi véleményeiben⁶, hangsúlyozta, hogy a Kúria döntését követően meghozott intézkedések komoly terhet fognak jelenteni a bankszektor számára. Az EKB többek között észrevételezte azt is, hogy érdemi párbeszéd szükséges a magyar hatóságok és valamennyi érdekelt szervezet között, valamint hogy a nyilvánosság érdekei kellő módon való megfontolása szükséges. A rendelettervezethez csatolt általános indoklás nem tartalmaz arra vonatkozó információt, hogy az MNB a számítási módszerek meghatározása során elvégzett-e egy ilyen alapos hatásvizsgálatot az érintett pénzügyi intézmények bevonásával. Az EKB javasolja, hogy a pénzügyi stabilitását fenyegető rendszerkockázatok megelőzéséhez vagy mérsékléséhez való hozzájárulás érdekében a rendelet elfogadását megelőzően egy ilyen hatásvizsgálat kerüljön elvégzésre.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. október 28-án.

[aláírás]

az EKB elnöke
Mario DRAGHI

⁶ A CON/2014/59 és CON/2014/72 vélemények.